

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๐๖

วันจันทร์ ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๕. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๖. นายธีรชัย ฌ นคร	กรรมการ
๗. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๘. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๙. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๐. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๑. นายศุภชัย ยาวะประภา	กรรมการ
๑๒. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๓. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๔. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๕. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายนครินทร์ สิงห์เสณี	(ลาการประชุม)
๒. นางจุรี วิจิตรวาทการ	(ลาการประชุม)
๓. นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่	(ลาการประชุม)
๔. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	(ลาการประชุม)
๕. นายอัชพร จารุจินดา	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ**ผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ****สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**

นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด

๒. นายณัฐ มนโกลอนันต์

๓. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ

๔. พลเอก ปิยะพล วัฒนากุล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง

๒. นางสาวคณินิจ แซ่เฮง

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๓. นางรัชณี รุจิขจรเดช

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๔. นางสาวจีระ พุ่มพวง

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๕. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

ผู้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเชิญมาร่วมประชุม**สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง**

๑. ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี

๒. นายนวัต บุญศรี

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ๑

๓. พันตำรวจตรี ธีรวัฒน์ เสี่ยงศักดิ์

ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๔

๔. นายอนุกุล ศรีจันทร์งาม

ผู้อำนวยการฝ่ายสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๖

๕. นายสุรพงษ์ ศรีไกรวิน

นิติกร

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๐๕ วันศุกร์ ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต่อจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยเริ่มตั้งแต่มาตรา ๒๒ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๒๒

“มาตรา ๒๒ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกสมาชิกวุฒิสภา แต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละจังหวัดในระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้งหรือออกเสียงประชามติ และการกระทำความผิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม แล้วรายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ถ้าไม่มีการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องให้รายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบโดยเร็ว

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง หมายความว่าถึงเวลาตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกามีการเลือกตั้งจนถึงวันที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งหรือภายหลังจากนั้นอีกไม่เกินหกสิบวันตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

วิธีการรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องกำหนดให้สามารถรายงานได้โดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานของผู้ตรวจการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งเพิ่มเติมหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือมีการออกเสียงประชามติ คณะกรรมการจะสั่งให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ ตามกำหนดเวลาที่เห็นสมควรก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๐๕ เมื่อวันศุกร์ ที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกสมาชิกวุฒิสภา แต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละจังหวัดในระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้งหรือออกเสียงประชามติ และการกระทำความผิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติและพรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม แล้วรายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ในกรณี

เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ถ้าไม่มีการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องให้รายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบโดยเร็ว

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง หมายความว่าถึงเวลาตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งจนถึงวันที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งหรือภายหลังจากนั้นอีกไม่เกินหกสิบวันตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

วิธีการรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องกำหนดให้สามารถรายงานได้โดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานของผู้ตรวจการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งเพิ่มเติมหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือมีการออกเสียงประชามติ คณะกรรมการจะสั่งให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ ตามกำหนดเวลาที่เห็นสมควรก็ได้”

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถมอบหมายให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติได้ด้วย ดังนั้น เสนอแก้ไขความในวรรคสอง เป็นดังนี้ **“ในบทปฏิบัติการที่ตามมาตรา ๒๓๖** คณะกรรมการจะมอบหมายให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้”

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ สอบถามว่า ความในร่างมาตรานี้ควรกำหนดเรื่องคุณสมบัติของผู้ตรวจการเลือกตั้งไว้ด้วยหรือไม่

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คุณสมบัติของผู้ตรวจการเลือกตั้งกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๓ แล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสาม เป็นดังนี้ “ระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง หมายความว่าถึงเวลาตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งจนถึงวันที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งหรือภายหลังจากนั้นอีกไม่เกินหกสิบวันตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด” และเสนอแก้ไขความในวรรคหก เป็นดังนี้ “ในกรณีที่มีการเลือกตั้งเพิ่มเติมหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือมีการออกเสียงประชามติ หรือมีการเลือกตั้งผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะกรรมการจะสั่งให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งไปปฏิบัติหน้าที่ ตามกำหนดเวลาที่เห็นสมควรก็ได้”

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดนิยามความว่า “การเลือกตั้ง” ให้หมายความรวมถึงการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นไว้อยู่แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๒๒ ครอบคลุมเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้ประสงค์ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยทำหน้าที่ในส่วนของการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นหลัก หากประสงค์

จะให้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือ การออกเสียงประชามติด้วยก็ควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งเพิ่มเติม

ประธานกรรมการกล่าวว่า เดิมคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะทำหน้าที่ในการดูแล และควบคุมตรวจสอบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและ ผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการออกเสียงประชามติด้วย จึงจำเป็นต้องให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่ ดังกล่าวแทนคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด โดยผู้ตรวจการเลือกตั้งจะต้องมีองค์ประกอบ สองส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งต้องมาจากผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดนั้น ๆ และส่วนที่สองมาจากผู้ที่มี ภูมิลำเนาในพื้นที่จังหวัดนั้น ๆ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างจำกัด หากจำเป็นต้องให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปในการเลือกตั้งสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งให้ขยายระยะเวลาทำงานให้กับ ผู้ตรวจการเลือกตั้งก็ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดใด จะต้องมีการเลือกผู้ตรวจการเลือกตั้งชุดใหม่เข้ามาทำหน้าที่ โดยจำนวนของผู้ตรวจการเลือกตั้งในการ เลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นจะขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ของแต่ละท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ องค์ประกอบของผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องประกอบด้วยผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ สองคน ส่วนที่ เหลือจะต้องมาจากผู้ที่ไม่ใช่ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้น ๆ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า อาจจะต้องมีการแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งอยู่ตลอดเวลาเพราะประเทศไทยมี การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทุกช่วงเวลา

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากไม่ประสงค์ที่จะแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้ง คณะกรรมการ การเลือกตั้งก็ต้องไปตรวจสอบการเลือกตั้งด้วยตนเอง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะตรวจสอบการ เลือกตั้งในแต่ละจังหวัดได้ด้วยตนเอง โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทำหน้าที่ใน การสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพร้อมกัน มากกว่าเจ็ดจังหวัด คณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินการอย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจตั้งคณะอนุกรรมการไปทำหน้าที่ตรวจสอบ การเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวได้ โดยให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งทำหน้าที่ในการสนับสนุนการดำเนินการของ คณะอนุกรรมการชุดดังกล่าว

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้ไปทำ หน้าที่ตรวจสอบการเลือกตั้งไม่ได้ เพราะการกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการตั้ง คณะอนุกรรมการจะเท่ากับว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถเลือกผู้ใดเข้ามาเป็นอนุกรรมการก็ได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า อาจกำหนดให้เป็นทางเลือกของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะมีคำสั่งขยายระยะเวลาในการดำเนินการของผู้ตรวจการเลือกตั้งเพื่อให้ทำหน้าที่ตรวจสอบการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยก็ได้ หากคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าไม่ควรให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งชุดเดิมทำหน้าที่ก็อาจมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งชุดใหม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งชุดเดิมที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการเลือกตั้ง อาจไม่เหมาะสมที่จะให้ทำหน้าที่ตรวจสอบการเลือกตั้งท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นก็ได้ จึงต้องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งชุดใหม่ ทั้งนี้ หากคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าผู้ตรวจการเลือกตั้งชุดเดิมมีความเหมาะสมที่จะทำหน้าที่ในการตรวจสอบการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นก็จะต้องมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งอีกฉบับหนึ่ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า หากเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามร่างมาตรา ๒๔ ก็จะต้องมีกระบวนการแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งใหม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์และสัดส่วนตามความในร่างมาตรา ๒๔

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถเลือกผู้ตรวจการเลือกตั้งชุดใหม่จากผู้ตรวจการเลือกตั้งชุดเดิมตามสัดส่วนในร่างมาตรา ๒๔ ได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งชุดใหม่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และสัดส่วนที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๔

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกสมาชิกวุฒิสภาแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้งที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละจังหวัดในระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้งหรือขอขทเสชิงประชวมติ และการกระทำความผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือทพรขอทเสชิงประชวมติและพรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม แล้วรายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ถ้าไม่มีการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องให้รายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบโดยเร็ว

ในทพรปฏิบัติหน้าที่ตพขรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เห็นสมควรด้วยก็ได้

ระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง หมายความว่าถึงเวลาตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งจนถึงวันที่มีการประกาศผลการเลือกตั้งหรือภายหลังจากนั้นอีกไม่เกินหกสิบวันตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

วิธีการรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องกำหนดให้สามารถรายงานได้โดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานของผู้ตรวจการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
 ในกรณีที่มีการเลือกตั้งเพิ่มเติมหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือมีการออกเสียงประชามติ
หรือมีการเลือกตั้งผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะกรรมการจะสั่งให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งไปปฏิบัติ
 หน้าที่ ตามกำหนดเวลาที่เห็นสมควรก็ได้”

มาตรา ๒๓

“มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งตาม
 จำนวนที่เพียงพอแก่การปฏิบัติหน้าที่ครบทุกจังหวัด โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อขึ้นไว้ บัญชีรายชื่อดังกล่าว
 ให้ใช้ได้เป็นเวลาห้าปี

ผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน
 หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของ
 หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดในเวลาห้าปีที่ผ่านมาก่อนการแต่งตั้ง เป็น
 บุคคลที่เชื่อได้ว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
 ต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

การคัดเลือกบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีภูมิลำเนาในแต่ละจังหวัด จังหวัดละ
 ไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินแปดคน

เมื่อมีกรณีผู้ตรวจการเลือกตั้งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลจาก
 บัญชีรายชื่อมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน โดยคำนึงถึงพื้นที่ของจังหวัดเพื่อแต่งตั้งให้เป็น
 ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อให้ระยะเวลาในการคงอยู่ของบัญชีรายชื่อตามความในวรรคหนึ่ง
 เป็นไปตามความประสงค์ของคณะกรรมการการเลือกตั้งและความยืดหยุ่น จึงเสนอให้แก้ไขความใน
 วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ให้คณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง
 ตามจำนวนที่เพียงพอแก่การปฏิบัติหน้าที่ครบทุกจังหวัด โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อขึ้นไว้ บัญชีรายชื่อ
 ดังกล่าวให้ใช้ได้เป็นเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนดแต่ต้องไม่เกินห้าปี”

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- จำนวนรายชื่อผู้ตรวจการเลือกตั้งที่ขึ้นบัญชีไว้ตามความในวรรคหนึ่งต้องมีจำนวนเท่าใด

ประธานกรรมการกล่าวว่า รายชื่อผู้ตรวจการเลือกตั้งที่ขึ้นบัญชีไว้ตามความในวรรคหนึ่งต้องเป็น
 จำนวนที่เพียงพอแก่การปฏิบัติหน้าที่ครบทุกจังหวัด

- มีกรรมการสอบถามว่า การกำหนดให้มีการขึ้นบัญชีผู้ตรวจการเลือกตั้งไว้เป็นจำนวนสองเท่า
 เพื่อป้องกันไม่ให้อันตรายผู้ตรวจการเลือกตั้งคนใดจะถูกเลือกเข้าไปทำหน้าที่ในจังหวัดใดล่วงหน้าซึ่งจะทำให้เกิด
 การวิ่งเต้นจะเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในการแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบการ
 เลือกตั้งในแต่ละจังหวัด ไม่มีผู้ใดที่จะรู้ล่วงหน้าว่าผู้ตรวจการเลือกตั้งคนใดจะได้รับแต่งตั้งให้ไปทำหน้าที่ใน
 จังหวัดใด โดยผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะประกอบด้วยผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นจำนวน
 สองคน และผู้ที่มีได้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนั้นอีกสามถึงห้าคนแล้วแต่ขนาดพื้นที่ของแต่ละจังหวัด ทั้งนี้
 ผู้ตรวจการเลือกตั้งจะได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ก็ต่อเมื่อได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง
 ประจำจังหวัด

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในวรรคสามที่กำหนดไว้ว่าให้คัดเลือกบุคคลที่มีภูมิลำเนาในแต่ละจังหวัด จังหวัดละไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกิดแปดคน อาจเป็นจำนวนที่น้อยเกินไป เนื่องจากจังหวัดบางจังหวัดอาจมีผู้ที่คุณสมบัติที่จะเข้ามาเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งจำนวนไม่มาก ประกอบกับมีการห้ามมิให้ข้าราชการเข้ามาเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า เดิมข้าราชการสามารถเข้ามาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ แต่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ห้ามมิให้ข้าราชการเข้ามาเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การห้ามข้าราชการมิให้เข้ามาเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง อาจทำให้ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการแล้วเข้ามาเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ที่ผ่านมามีข้าราชการเข้ามาเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจำนวนร้อยละเท่าใด

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า ที่ผ่านมามีข้าราชการเข้ามาเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดประมาณร้อยละหกสิบห้าถึงร้อยละเจ็ดสิบ

- มีกรรมการสอบถามว่า ควรกำหนดห้ามมิให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ประเด็นเรื่องการกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งสามารถลงสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้หรือไม่นั้น บทบัญญัติในวรรคสองกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการเลือกตั้ง

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรนำคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากำหนดเป็นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการเลือกตั้ง เนื่องจากผู้ตรวจการเลือกตั้งมีหน้าที่ในการตรวจสอบการเลือกตั้งก็ควรมีคุณสมบัติที่ไม่ต่ำกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดในเวลาห้าปีที่ผ่านมาก่อนการแต่งตั้ง เป็นบุคคลที่เชื่อได้ว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย และต้องมีคุณสมบัติแต่ไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรมีการกำหนดห้ามมิให้คู่สมรสของผู้ตรวจการเลือกตั้งสมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นหรือไม่

ประธานกรรมการสอบถามว่า ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดห้ามมิให้คู่สมรสของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า มาตรา ๘๘ ของร่างรัฐธรรมนูญไม่มีบทบัญญัติห้ามคู่สมรสของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา แต่กำหนดเป็นลักษณะต้องห้ามของสมาชิกวุฒิสภาในมาตรา ๑๐๘ ของร่างรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดในเวลาห้าปีที่ผ่านมาก่อนการแต่งตั้ง เป็นบุคคลที่เชื่อได้ว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย และต้องมีคุณสมบัติแต่ไม่ใช่ลักษณะที่ต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งต้องไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติ คู่สมรส ผู้สืบสันดาน หรือบุพการีเป็นหรือสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือผู้บริหาร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น”

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งชี้แจงว่า ในลักษณะต้องห้ามของสมาชิกวุฒิสภาจะกำหนดห้ามไว้เฉพาะบุตรเท่านั้น ไม่ได้ห้ามผู้สืบสันดาน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้ควรกำหนดห้ามไปถึงคู่สมรส บุตร ปิตา มารดา พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของผู้ตรวจการเลือกตั้งด้วย

- มีกรรมการสอบถามว่า หากคู่สมรส บุพการี หรือผู้สืบสันดานของผู้ตรวจการเลือกตั้งสมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ตรวจการเลือกตั้งดังกล่าวจะขาดคุณสมบัติหรือไม่อย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งดังกล่าวต้องพ้นจากการขึ้นบัญชีรายชื่อ หรือพ้นจากตำแหน่งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดแล้วแต่กรณี

ร้อยตำรวจเอก ชนิษฐ์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี กล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดนิยามของความว่า “หน่วยงานของรัฐ” ให้ความหมายรวมถึงรัฐวิสาหกิจและราชการส่วนท้องถิ่นไว้ด้วยแล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดในเวลาห้าปีที่ผ่านมาก่อนการแต่งตั้ง เป็นบุคคลที่เชื่อได้ว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย และต้องมีคุณสมบัติแต่ไม่ใช่ลักษณะที่ต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งต้องไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติ คู่สมรส ผู้สืบสันดาน หรือบุพการีเป็นหรือสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือผู้บริหาร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น” และเสนอเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้ “หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้ตรวจการเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ภูมิลำเนาตามความในวรรคสี่มีความหมายเดียวกับภูมิลำเนาของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามความในมาตรา ๙๗ (๔) ของร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ภูมิลำเนาตามความในวรรคสี่ หมายถึง ถิ่นที่อยู่ ผู้มีถิ่นที่อยู่ในจังหวัดใดก็อาจได้รับคัดเลือกเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งของจังหวัดนั้น ๆ ได้ ซึ่งจะแตกต่างจากลักษณะความผูกพันในพื้นที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๗ (๔) ของร่างรัฐธรรมนูญ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ความในวรรคห้าของร่างมาตรานี้ควรนำไปบัญญัติเป็นวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๒๔

ประธานกรรมการเสนอตัดความในวรรคห้าออกทั้งวรรคแล้วนำหลักการไปบัญญัติเป็นวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๒๔

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งตามจำนวนที่เพียงพอแก่การปฏิบัติหน้าที่ครบทุกจังหวัด โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อขึ้นไว้ บัญชีรายชื่อดังกล่าวให้ใช้ได้เป็นเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนดแต่ต้องไม่เกินห้าปี

ผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดในเวลาห้าปีที่ผ่านมาก่อนการแต่งตั้ง เป็นบุคคลที่เชื่อได้ว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย และต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด และไม่มีลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งต้องไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติ ผู้สืบสันดาน หรือบุพการีเป็นหรือสมัครรับเลือกตั้งหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้ตรวจการเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

การคัดเลือกบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยบุคคลที่มีภูมิลำเนาในแต่ละจังหวัด จังหวัดละไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินแปดคน

เมื่อมีกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งระดับจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมมาตรวัดในเขตเลือกตั้งบุคคลสองที่บัญชีรายชื่อมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งคนแต่ไม่เกินสี่คน โดยตัวหนึ่งซึ่งพื้นที่ของจังหวัดที่ตนเองตั้งให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด”

มาตรา ๒๔

“มาตรา ๒๔ การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามมาตรา ๒๓ วรรคสี่ แต่ละจังหวัดให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง จำนวนสองคน

(๒) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ที่มีได้มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดสำหรับจังหวัดนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า สืบเนื่องจากการพิจารณา ร่างมาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีมติให้นำหลักการที่บัญญัติในวรรคห้าของร่างมาตรา ๒๓ มาบัญญัติเป็นวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๒๔

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๔ พรรคแต่งตั้งเมื่อมีกรณี ที่ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดจะต้องปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๓ วรรคสี่ แต่จังหวัด ให้แต่งตั้ง

ตวงหลักที่เกณฑ์ดังต่อไปนี้ มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคนโดยคำนึงถึงพื้นที่ของจังหวัด เพื่อแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด

(๑) ให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง สืบสวนตำรวจที่ชื่อบุคคลสองชื่อบุคคลที่ชื่อบุคคลสองชื่อบุคคล
๒๓ บรรดาศักดิ์ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่ส่งแต่งตั้ง สืบสวนสองคน

(๒) ให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง สืบสวนตำรวจที่ชื่อบุคคลสองชื่อบุคคลที่ชื่อบุคคล
๒๓ บรรดาศักดิ์ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่ส่งแต่งตั้ง ให้ตำรวจสืบสวนที่ตำแหน่งสืบสวน
จังหวัดนั้น

การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่ละจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์
ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๓
ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง จำนวนสองคน

(๒) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๓
วรรคหนึ่ง ที่มีได้มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดสำหรับจังหวัดนั้น”

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- เดิมสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีเจ้าหน้าที่ตำแหน่งผู้ตรวจการเลือกตั้งหรือไม่

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า สำนักงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีเจ้าหน้าที่ตำแหน่งผู้ตรวจการเลือกตั้ง แต่มีเจ้าหน้าที่ตำแหน่งผู้ตรวจการ
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- มีกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรานี้ควรกำหนดวันจับสลากเลือกผู้ตรวจการเลือกตั้งไว้
ด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากกำหนดวันจับสลากไว้ในร่างมาตรานี้อาจทำให้ตายตัวเกินไป
จึงควรให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจกำหนดวัน
จับสลากไว้ในมาตรานี้ก็ได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในมาตรานี้ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดเพื่อไม่ให้ตายตัวเกินไป

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้ “ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งตาม
วรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าสี่สิบวันก่อนวันพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ แต่ต้องไม่เร็ว
กว่าสามสิบวันก่อนวันพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ เว้นแต่เป็นกรณีที่สภาผู้แทนราษฎร
หรือวุฒิสภาสิ้นสุดลงด้วยเหตุอื่นนอกจากครบวาระ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าสิบวันนับแต่วันที่
พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ” และสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถ
ดำเนินการจับสลากให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับได้
หรือไม่

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า คณะกรรมการ
การเลือกตั้งน่าจะดำเนินการได้ทันตามเวลาที่กำหนด

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรานี้ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการ
คัดเลือก และการพ้นจากตำแหน่งของผู้ตรวจการเลือกตั้งให้ชัดเจนจะเหมาะสมกว่าการให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งมาจากแต่งตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงต้องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ หากกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ในการคัดเลือก และการพ้นจากตำแหน่งของผู้ตรวจการเลือกตั้งไว้อย่างตายตัว อาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรา ๒๓ ควรกำหนดคุณสมบัติอื่นๆ ของผู้ตรวจการเลือกตั้ง และกระบวนการคัดเลือกไว้ให้ชัดเจนหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คุณสมบัติอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๓ และกระบวนการคัดเลือก ควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดจึงจะเหมาะสม

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี สอบถามว่า ประเด็นเรื่องอายุของผู้ตรวจการเลือกตั้งควรกำหนดไว้ในคุณสมบัติของผู้ตรวจการเลือกตั้งหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ประเด็นเรื่องอายุของผู้ตรวจการเลือกตั้งควรให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในวรรคสามที่ใช้วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับเป็นเกณฑ์ในการกำหนดเวลา ทำให้ไม่ทราบกำหนดเวลาในการดำเนินการได้อย่างชัดเจน เพราะพระราชกฤษฎีกาที่พลเกล้าฯ แล้วไม่มีความแน่นอนว่าพระมหากษัตริย์จะทรงลงพระปรมาภิไธยในวันใด อาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า อาจกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับก็ได้ แต่การกำหนดไว้เช่นนั้นจะทำให้ไม่มีหลักประกันว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งไว้ล่วงหน้าเป็นเวลานานซึ่งจะทำให้หนักการเมืองทราบว่าผู้ตรวจการเลือกตั้งคนใดจะต้องไปเป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดใด

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรา ๒๒ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งเฉพาะคราวเท่านั้น

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสามที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้ “ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ แต่ต้องไม่เร็วกว่าสามสิบวันก่อนวันพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ”

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า พระราชกฤษฎีกาตามความในมาตรา ๑๐๒ ของร่างรัฐธรรมนูญจะกำหนดให้มีการเลือกตั้งเพียงอย่างเดียวเท่านั้นไม่ได้ กำหนดวันเลือกตั้งไว้ด้วย ทั้งนี้ วันเลือกตั้ง จะเป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้ง ก่อนที่กระบวนการการเลือกตั้งจะเริ่มต้น

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า ควรกำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งสามารถปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบการเลือกตั้งก่อนวันที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหกสิบวันเช่นเดียวคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งน่าจะครอบคลุมการเลือกตั้งในทุกกรณี

- มีกรรมการแสดงความคิดเห็นว่า กำหนดเวลาตามความในวรรคสามเป็นกำหนดเวลาที่ไม่แน่นอน ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคสามที่เพิ่มขึ้นใหม่มีความชัดเจนและเหมาะสมแล้ว ทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งไว้ล่วงหน้าเป็นเวลานานได้ นอกจากนี้เมื่อพ้นระยะเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งในแต่ละครั้งตามความในร่างมาตรา ๒๒ ควรให้คำสั่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งสิ้นสุดไป ดังนั้น เสนอเพิ่มความเป็นวรรคสี่ของร่างมาตรา ๒๔ ดังนี้ “เมื่อพ้นเวลาระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๒ แล้ว ให้คำสั่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นอันสิ้นสุด เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยังมีความจำเป็นจะต้องดำเนินการต่อไป คณะกรรมการจะประกาศให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามเวลาที่กำหนดก็ได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๔ **สรรหาแต่งตั้ง**เมื่อมีกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้ง **พรรคสังคมนิยม**จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๓ **พรรคเสรี แต่สังคมนิยม ให้แต่งตั้ง** **ตัวแทนพรรคสังคมนิยม** มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคนโดยคำนึงถึงพื้นที่ของจังหวัด เพื่อแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดทุกจังหวัด

(๑) ให้ที่พรรคพรรคที่ **สังคมนิยมพรรคสังคมนิยมพรรคสังคมนิยม** สืบเสาะพรรคที่ **พรรคสังคมนิยมพรรคสังคมนิยมพรรคสังคมนิยม** พรรคหนึ่ง ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่ **สังคมนิยมพรรคสังคมนิยม** สืบเสาะพรรคหนึ่ง

(๒) ให้ที่พรรคพรรคที่ **สังคมนิยมพรรคสังคมนิยมพรรคสังคมนิยม** สืบเสาะพรรคที่ **พรรคสังคมนิยมพรรคสังคมนิยมพรรคสังคมนิยม** พรรคหนึ่ง ที่มี **พรรคสังคมนิยม** ได้มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่ **สังคมนิยมพรรคสังคมนิยม** ให้ที่พรรคพรรคที่ **พรรคสังคมนิยมพรรคสังคมนิยมพรรคสังคมนิยม** พรรคหนึ่ง

การแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดแต่ละจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๓ ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง จำนวนสองคน

(๒) ให้กรรมการที่คณะกรรมการมอบหมาย จับสลากรายชื่อบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ที่มีได้มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่จะแต่งตั้ง ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดสำหรับจังหวัดนั้น”

ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่าสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ แต่ต้องไม่เกินกว่าสามสิบวันก่อนวันพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งมีผลใช้บังคับ

เมื่อพ้นเวลาระหว่างเวลาที่มีการดำเนินการเลือกตั้งตามมาตรา ๒๒ แล้วให้คำสั่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นอันสิ้นสุด เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ตรวจการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยังมีความจำเป็นจะต้องดำเนินการต่อไป คณะกรรมการจะประกาศให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามเวลาที่กำหนดก็ได้”

มาตรา ๒๕

“มาตรา ๒๕ เมื่อผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไปปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ หรือตามคำสั่งของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่สำคัญในการป้องกันการกระทำการทุจริตในการเลือกตั้ง แต่ความในร่างมาตรา ๒๕ อาจไม่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจเพียงพอที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้ง เนื่องจากค่าตอบแทนมีจำนวนน้อย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม และคำว่า “ค่าใช้จ่ายอื่นใด” มีความหมายที่กว้าง คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถกำหนดระเบียบเพิ่มเติมได้

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๒๕ เป็นดังนี้ “เมื่อผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไปในการปฏิบัติหน้าที่ตามหมวด ๒๒ หรือตามคำสั่งของคณะกรรมการ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๕ เมื่อผู้ตรวจการเลือกตั้งต้องไปในการปฏิบัติหน้าที่ตามหมวด ๒๒ หรือตามคำสั่งของคณะกรรมการ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นใดตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๖

“มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการอาจขอให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสอบบัญชีของพรรคการเมือง โดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้

(๒) ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง ผู้สมัคร เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบหรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าวตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการร้องขอ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่งหรือหลายคน บุคคล หรือคณะบุคคล ดำเนินการแทนก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๒) เป็นดังนี้ “ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า...” และสอบถามว่า ร่างมาตรา ๒๖ (๑) หมายความว่า หน่วยงานเอกชนสามารถเป็นผู้สอบบัญชีของพรรคการเมืองได้หรือไม่

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๒๖ (๑) เป็นความเดิมที่บัญญัติไว้ตั้งแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๐

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๑) ของร่างมาตรา ๒๖ เป็นดังนี้ “ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้รับข้อความเห็นชอบจากคณะกรรมการสอบบัญชีของพรรคการเมือง โดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า นอกจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย และสถาบันการเงินต่าง ๆ ควรเพิ่มหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมให้ครอบคลุมการดำเนินการในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และศูนย์รักษาความปลอดภัย เป็นต้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า อำนาจในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นอำนาจที่สำคัญและการดำเนินการมีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนมาก จึงไม่ควรมีการมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่ง บุคคลหรือคณะบุคคลใดดำเนินการแทนได้ ดังนั้น เสนอตัดความในวรรคสองของร่างมาตรา ๒๖ ออกทั้งหมด และเพิ่มความใน (๓) ดังนี้ “ให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติ และศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย หน่วยข่าวกรองทางทหารกองทัพบก และหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการข่าว แจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ”

นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ กรรมการ ชี้แจงว่า หน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลข่าวสาร เช่น สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย หน่วยข่าวกรองทางทหาร กองทัพบก และกองบัญชาการตำรวจสันติบาล พร้อมทั้งจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานด้านการข่าวไม่ได้รวบรวมข้อมูลข่าวสารเพื่อวัตถุประสงค์ทางคดี ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานด้านการข่าวจะไม่สามารถให้การเป็นพยานในศาลได้ รวมทั้งไม่อาจเปิดเผยที่มาของแหล่งข่าวได้เช่นกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ข้อมูลเกี่ยวกับผลการเลือกตั้งของกองบัญชาการตำรวจสันติบาลมีความถูกต้องแม่นยำมากที่สุด รองลงมาคือกระทรวงมหาดไทย

นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ กรรมการ ชี้แจงว่า หน่วยงานด้านการข่าวกรองทั้งสี่แห่งข้างต้นจะนำข้อมูลมาประมวลผลก่อนในเบื้องต้น ทำให้ข้อมูลมีความถูกต้องแม่นยำ ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยจะมีกองข่าวสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่รวบรวมและเก็บสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งซึ่งมีความถูกต้องแม่นยำพอสมควร

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ความใน (๓) ที่เพิ่มขึ้นใหม่ มีความเหมาะสมหรือไม่ เนื่องจากแม้จะเป็นการเพิ่มเครื่องมือให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สะดวกยิ่งขึ้น แต่ในทางกลับกันอาจถูกตีความได้ว่าเป็นการให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งมากเกินไป

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานด้านการข่าวหรือไม่

พันตำรวจตรี ธีรวัฒน์ เสี่ยงยศศักดิ์ ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๔ ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประสานความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานด้านการข่าวตลอดเวลา ทั้งนี้ ในการจัดการเลือกตั้งระดับประเทศ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเชิญหน่วยงานด้าน

ความมั่นคงมาเป็นกรรมการร่วมในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น การรับทราบข้อมูลข่าวสารจะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่นั้น ๆ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ กรรมการ ชี้แจงว่า โดยทั่วไปหน่วยงานด้านการข่าวกรองจะไม่ประสงค์ให้มีชื่อไปปรากฏในการเป็นกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ประกอบกับหากมีการเปิดเผยรายชื่อแก่สาธารณะจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ด้านการข่าวไม่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ควรบัญญัติความในลักษณะที่ว่า “ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวกับการข่าวให้ความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามที่คณะกรรมการร้องขอ”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา คณะกรรมการการเลือกตั้งได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจสันติบาลร่วมเป็นกรรมการสืบสวนสอบสวนการกระทำการทุจริตในการเลือกตั้งในระดับพื้นที่ด้วย ซึ่งทำให้การทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ บทบัญญัติที่ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยให้ความร่วมมือด้านการข่าวแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้บัญญัติไว้แล้วในร่างมาตรา ๒๘ แต่ข้อความอาจไม่ชัดเจนเพียงพอ ควรบัญญัติความในลักษณะว่า “ขอให้ตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐช่วยเหลือคณะกรรมการการเลือกตั้งในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม”

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่จะเพิ่มความเป็น (๓) เนื่องจากต้องการให้ความสำคัญกับการให้ข้อมูลด้านการข่าว ซึ่งหากบัญญัติความในลักษณะเดิมการบังคับใช้กฎหมายจะไม่เป็นกิจจะลักษณะเนื่องจากส่วนใหญ่จะใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการได้มาซึ่งข้อมูลด้านการข่าว ทั้งนี้ ข้อมูลด้านการข่าวที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับมาจะต้องปกปิดแหล่งข้อมูลและใช้เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดมากกว่าจะนำมาเป็นพยานหลักฐานในคดี ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มความเป็น (๓) ที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้ “ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวกับการข่าวแจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ แต่เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลใดแล้วให้คณะกรรมการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิด คณะกรรมการจะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดสรรเงินงบประมาณที่สำนักงานได้รับจัดสรรมาให้แก่หน่วยงานนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้นก็ได้” และสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับการจัดสรรงบประมาณในรูปแบบใด

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณในรูปแบบเงินอุดหนุน ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องรายงานให้รัฐสภาทราบทุกปีว่าได้ใช้จ่ายงบประมาณไปเพื่อการใด

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในการขอประมาณเพื่อจัดการเลือกตั้งทั่วไปจะต้องระบุไว้ว่า งบประมาณนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใดบ้าง เช่น เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการข่าว เป็นต้น ซึ่งในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะสอบถามหน่วยงานแต่ละแห่งว่าจะใช้งบประมาณเท่าใดในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งควรแจ้งวัตถุประสงค์ว่าใช้งบประมาณไปเพื่อการใด แต่ไม่ต้องระบุรายละเอียดว่าจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่ช่วยควบคุมดูแลการเลือกตั้งเป็นจำนวนเท่าใด

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า โดยปกติในการขอประมาณเพื่อใช้ในเรื่องที่มีความสำคัญ การขอประมาณจะใช้งบกลางรายการสำรองจ่ายฉุกเฉินหรือจำเป็นในลักษณะเงินราชการลับ เนื่องจากมีระเบียบว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินราชการลับซึ่งไม่ต้องรายงานการใช้

จ่ายเงินให้คณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อป้องกันไม่ให้หน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของ คณะรัฐมนตรีซึ่งได้รับงบประมาณจากคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการเพื่อควบคุมดูแลการ เลือกตั้งต้องรายงานวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินไปให้คณะรัฐมนตรีทราบ

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ กรรมการ ชี้แจงว่า งบกลางรายการสำรองจ่ายฉุกเฉินหรือจำเป็น ในลักษณะเงินราชการลับ เป็นเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานและ เป็นเงินที่ไม่ต้องแจ้งรายละเอียดว่าได้ใช้ไปเพื่อการใด โดยหัวหน้าส่วนราชการที่ได้รับเงินราชการลับต้อง ใช้เงินไปเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในการนั้นเท่านั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถกำหนดให้เงินที่จะ จัดสรรให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อช่วยควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอยู่ใน ลักษณะของเงินราชการลับก็ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า โดยทั่วไปการจัดสรรเงินให้กับหน่วยงานด้านการข่าวจะมีลักษณะเป็น เงินราชการลับอยู่แล้ว แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ต้องจัดสรรงบประมาณที่เป็นเงินราชการลับเพื่อไว้ สำหรับให้รางวัลแก่ผู้แจ้งเบาะแสการกระทำการทุจริตในการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ควรกำหนดห้ามมิให้หน่วยงาน ด้านการข่าวที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง แจ้งข้อมูลดังกล่าวให้บุคคลหรือ หน่วยงานอื่นทราบ และหากกรรมการการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งนำข้อมูล ดังกล่าวไปเผยแพร่ต่อบุคคลภายนอกต้องได้รับโทษเช่นเดียวกัน

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความใน (๓) ที่เพิ่มขึ้นใหม่ คล้ายกับความในร่างมาตรา ๒๘ ซึ่งให้ อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหน้าที่และ อำนาจหรือให้หน่วยงานดังกล่าวมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติการ อันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้ตามที่เห็นสมควร

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๘ เป็นเรื่องทั่วไป ไม่ได้กำหนดอำนาจเพิ่มเติมของ คณะกรรมการการเลือกตั้งที่สามารถร้องขอให้หน่วยงานด้านการข่าวส่งข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งมายัง คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการเฉพาะ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงร่างมาตรา ๒๘ และมีข้อความที่ สอดคล้องกันก็สามารถนำมาบัญญัติไว้รวมกันได้ ทั้งนี้ ความใน (๒) ของร่างมาตรา ๒๖ หากต้องรอให้ ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและ พรรคการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงจะร้องขอให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้ง รายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัครให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งทราบได้ อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ดังนั้น เสนอแก้ไข เพิ่มเติมความใน (๒) เป็นดังนี้ “ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรม ของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง ผู้สมัคร เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้หรือมีเหตุ อันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง...”

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า หากกำหนดให้เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืน กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอให้สำนักงานป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงินสามารถระงับการทำธุรกรรมทางการเงินได้ทันที จะเป็นการเพิ่มอำนาจให้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้งมากเกินไปหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมาย เกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอให้สำนักงานป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายงานการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

หรือผู้สมัครให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ ไม่ได้ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจระงับการทำธุรกรรมทางการเงิน โดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่มีอำนาจในการดำเนินการตามความในร่างมาตรา ๒๖ (๒) ได้ด้วยตนเอง ต้องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอหรือแจ้งเรื่องให้ทราบก่อน และเสนอแก้ไขความใน (๒) ของร่างมาตรา ๒๖ เป็นดังนี้ “ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายนามการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบหรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าวตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการร้องขอ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในการควบคุมดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการอาจขอให้มีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้รับขออนุญาต ตรวจสอบบัญชีของพรรคการเมือง โดยอาจขอให้ตรวจสอบอย่างเร่งด่วนในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้งด้วยก็ได้

(๒) ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายนามการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง ผู้สมัคร เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งรายนามการทำธุรกรรมของพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือผู้สมัคร ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ทราบหรือให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นแจ้งให้ทราบถึงการโอนหรือการเบิกจ่ายเงินในกรณีดังกล่าวตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ ทั้งนี้ ภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีให้นำบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามหน่วยงานใดเปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลตามที่คณะกรรมการร้องขอ

(๓) ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องการข่าแจ้งข้อมูลเบาะแสตามที่คณะกรรมการร้องขอ แต่เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลใดแล้วให้คณะกรรมการใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดหรือวางมาตรการป้องกันการกระทำความผิด คณะกรรมการจะเปิดเผยข้อมูลและแหล่งข้อมูลมิได้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดสรรเงินงบประมาณที่สำนักงานได้รับจัดสรรมาให้แก่หน่วยงานนั้นเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของหน่วยงานนั้นก็ได้

ในพรรคการเมืองพรรคการเมืองหนึ่ง คณะกรรมการสอบสวนข้อหาของให้พรรคการเมืองใดคนหนึ่งหรือหลายคน บุคคล หรือคณะบุคคล ดำเนินการแทนที่ได้”

มาตรา ๒๗

“มาตรา ๒๗ เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดดำเนินการด้านธุรกรรมทางการเงิน ผลิตหรือเตรียมการผลิตวัสดุอุปกรณ์ที่อาจใช้ในการจัดการเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจ ใช้เงินหรือทรัพย์สินหรืออิทธิพลคุกคามเพื่อให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง หรือดำเนินการอื่นที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการดำเนินการนั้นไว้เป็นการชั่วคราวภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ผู้ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งมีสิทธิร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุดให้เพิกถอนคำสั่งนั้นได้ และถ้าศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าการดำเนินการของบุคคลนั้นมีได้เป็นไปเพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ศาลปกครองสูงสุดสั่งเพิกถอนคำสั่งนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรา ๒๗ บัญญัติขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด และคณะกรรมการการเลือกตั้งเคยใช้อำนาจตามความดังกล่าวหรือไม่

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติเดิมที่นำมาจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เคยใช้อำนาจตามความในร่างมาตรา ๒๗

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๒๗ เดิมเป็นอำนาจของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แต่ได้นำมาปรับให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถใช้อำนาจดังกล่าวได้ด้วย โดยหากมีบุคคลใดกระทำการตามความในร่างมาตรา ๒๗ ถือว่าทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการดำเนินการนั้นไว้เป็นการชั่วคราวได้ ซึ่งเป็น การให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งมากพอสมควร

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๒๗ เป็นดังนี้ “เมื่อปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดดำเนินการด้านธุรกรรมทางการเงิน ผลิตหรือเตรียมการผลิตวัสดุ อุปกรณ์ที่อาจใช้ในการจัดการเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจ ใช้เงินหรือทรัพย์สินหรืออิทธิพลคุกคามเพื่อให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง หรือดำเนินการอื่นที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการดำเนินการนั้นไว้เป็นการชั่วคราวภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า กรณีที่ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดจงใจผลิตหรือเตรียมการผลิตบัตรเลือกตั้งปลอม คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถอาศัยอำนาจตามความในร่างมาตรา ๒๗ สั่งให้บุคคลนั้นระงับการดำเนินการนั้นไว้เป็นการชั่วคราวได้ หรือกรณีที่ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดดำเนินการด้านธุรกรรมทางการเงินเพื่อจะใช้ในการซื้อเสียงเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งระงับการทำธุรกรรมทางการเงินของบุคคลนั้นเป็นการชั่วคราวได้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า กรณีที่ปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีบุคคลใดกระทำการตามความในร่างมาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการดำเนินการนั้นไว้เป็นการชั่วคราวภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน ซึ่งเมื่อมีการสั่งระงับการดำเนินการไว้แล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการสอบสวนโดยเร็ว โดยระยะเวลาหกสิบวันคือกำหนดเวลาขั้นสูงสุดในการจัดการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า การผลิตหรือเตรียมการผลิตวัสดุอุปกรณ์ที่อาจใช้ในการจัดการเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจ เป็นการกระทำที่มีความผิดหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง หากผลิตหรือเตรียมการผลิตวัสดุอุปกรณ์ที่มีลักษณะคล้ายกับบัตรเลือกตั้งหรือหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจถือว่ามีผิด นอกจากนี้ กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งอาจกำหนดความในลักษณะที่ว่า ในระหว่างที่มีการจัดการเลือกตั้งห้ามผลิตเอกสารหรือวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในลักษณะที่จะก่อให้เกิดผู้อื่นเข้าใจผิด

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า ในระหว่างที่มีการจัดการเลือกตั้งนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดมาตรการป้องกันการปลอมแปลงหีบบัตรเลือกตั้งและสายรัดหีบบัตรเลือกตั้งโดยวิธีการกำหนดรหัสกำกับไว้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อพิจารณาในแง่ความเป็นจริงไม่มีเหตุให้บุคคลทั่วไปจะต้องพิมพ์บัตรเลือกตั้ง ดังนั้น หากผู้ใดพิมพ์บัตรเลือกตั้งย่อมเป็นการแสดงอย่างชัดเจนว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดสำหรับหีบบัตรเลือกตั้งซึ่งในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เปลี่ยนมาใช้หีบบัตรเลือกตั้งที่ทำจากพลาสติกแล้ว ซึ่งบุคคลทั่วไปอาจผลิตกล่องพลาสติกที่มีลักษณะคล้ายกับหีบบัตรเลือกตั้งที่ผลิตเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งก็ได้

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- ในปัจจุบันการเลือกตั้งยังใช้หีบบัตรเลือกตั้งที่เป็นเหล็กอยู่หรือไม่

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า หีบบัตรเลือกตั้งที่เป็นเหล็กยังคงใช้ในบางพื้นที่ โดยส่วนใหญ่ใช้ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น

- มีกรรมการสอบถามว่า กรณีการรณรงค์เพื่อให้ไม่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ซึ่งที่ผ่านมาเคยมีการรณรงค์ในลักษณะเช่นนี้ จึงมีประเด็นปัญหาว่าการรณรงค์ในลักษณะดังกล่าวสามารถกระทำได้หรือไม่ และหากเกิดกรณีมีการกระทำในลักษณะดังกล่าวอีก คณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินการอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า การรณรงค์เพื่อให้ไม่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นไม่เป็นการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เนื่องจากร่างรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องได้คะแนนเลือกตั้งมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้น ดังนั้น หากผู้ใดเห็นว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตนั้นไม่มีผู้สมัครคนใดที่มีความเหมาะสม ก็สามารถรณรงค์ให้ประชาชนไม่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า ที่มาของความในร่างมาตรานี้ เป็นการให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการพิจารณาหากเห็นว่าถ้าปล่อยให้มีการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวต่อไปอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม จึงกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งระงับการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวเป็นการชั่วคราวได้

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า หากกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจตามมาตรานี้ เพื่อป้องกันการเตรียมการกระทำความผิดนั้น จะไม่ทำให้เกิดปัญหาต่อการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่ถ้าเป็นกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าใจผิดว่าบุคคลดังกล่าวมีส่วนในการเตรียมการกระทำความผิดและการที่กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งระงับการดำเนินการนั้น

ไว้เป็นการชั่วคราวเป็นระยะเวลาไม่เกินหกสิบวัน อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับคำสั่งได้ แม้ในทางกฎหมายกำหนดให้สิทธิผู้รับคำสั่งมีสิทธิร้องขอต่อศาลปกครองสูงสุดให้เพิกถอนคำสั่งได้ แต่เนื่องจากกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองต้องใช้ระยะเวลานานในการพิจารณา จึงไม่อาจบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายให้กับผู้รับคำสั่งได้ เว้นแต่จะกำหนดไว้ในร่างมาตรานี้ว่า ให้ศาลปกครองสูงสุดต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า กรณีที่ผู้รับคำสั่งให้ระงับการดำเนินการไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งผู้ขึ้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวต่อศาลปกครองสูงสุดได้

- การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะใช้อำนาจตามร่างมาตรานี้สั่งระงับการดำเนินการนั้นได้ต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิด เช่น การดำเนินการด้านธุรกรรมทางการเงิน ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งจะทราบถึงการดำเนินการด้านธุรกรรมทางการเงินของบุคคลนั้นได้อย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากคณะกรรมการเลือกตั้งได้รับรายงานข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ว่าจะมีการทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น มีการโอนเงินจำนวนมาก ๆ เป็นต้น กรณีนี้ถือได้ว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะส่งผลให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๗

มาตรา ๒๘

“มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ การสืบสวนหรือไต่สวน ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหน้าที่และอำนาจ หรือให้หน่วยงานดังกล่าวมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติการอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ การสืบสวนหรือไต่สวนได้ตามที่เห็นสมควร

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางวินัย และให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยและทางอาญาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจแก่ผู้นั้นโดยเร็ว และแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป

ถ้าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคสองเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง และให้ผู้นั้นรับผิดทางอาญาด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความตอนท้ายของวรรคสามของร่างมาตรานี้ที่กำหนดความว่า “ให้ผู้นั้นรับผิดทางอาญาด้วย” นั้น ได้กำหนดโทษทางอาญาไว้ในร่างมาตราใดของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความดังกล่าวได้กำหนดโทษทางอาญาไว้ในร่างมาตรา ๖๐ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อได้กำหนดโทษทางอาญาไว้ในร่างมาตรา ๖๐ แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดความว่า “ให้ผู้นั้นรับผิดทางอาญาด้วย” ไว้ในร่างมาตรานี้ อีก ทั้งนี้ เพื่อไม่เป็นการใช้ถ้อยคำฟุ่มเฟือย และตั้งข้อสังเกตว่าร่างมาตรานี้เป็นการกำหนดถึงอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีลักษณะเป็นการทั่วไป แต่ความตามร่างมาตรา ๒๖ เป็นการกำหนดอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีลักษณะเป็นการเฉพาะ

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง นำเสนอว่า ควรมีการปรับเลขมาตราใหม่ โดยเสนอให้นำร่างมาตรา ๒๘ ที่เป็นการกำหนดอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีลักษณะเป็นการทั่วไปบัญญัติอยู่ก่อนร่างมาตรา ๒๖ ที่เป็นการกำหนดอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีลักษณะเป็นการเฉพาะ ซึ่งในประเด็นนี้ประธานกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง รับผิดชอบพิจารณาแล้วเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการต่อไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๘

มาตรา ๒๘

“มาตรา ๒๘ ภาคเอกชนที่มีความประสงค์จะขอรับการสนับสนุนในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ให้ร้องขอต่อคณะกรรมการ

ภาคเอกชนที่มีความประสงค์จะช่วยเหลือคณะกรรมการในการตรวจสอบการเลือกตั้งและคณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า มีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานดังกล่าวได้ คณะกรรมการอาจรับรองและแต่งตั้งให้เป็นองค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง เพื่อช่วยตรวจสอบและรายงานต่อคณะกรรมการ

หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ การขอให้รับรอง การเพิกถอนการรับรอง การปฏิบัติงาน การสนับสนุน การรายงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์การเอกชน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นายโกวิท กรรมการ สอบถามว่า ในปัจจุบันองค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีจำนวนกี่องค์กร

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า องค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีจำนวนประมาณหนึ่งร้อยองค์กร จากข้อมูลที่มีอยู่ บางจังหวัดอาจมีองค์การเอกชนประมาณสองถึงสามองค์กร และในบางจังหวัดไม่มีองค์การเอกชนเลย

ประธานกรรมการสอบถามว่า ผลการดำเนินงานขององค์การเอกชนที่ผ่านมาได้ช่วยเหลือหรือสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งอย่างไรบ้าง

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า องค์การเอกชนบางองค์กรได้ช่วยในการรายงานผลการเลือกตั้ง และมีบางกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้นำข้อมูลจากการรายงานขององค์การเอกชนเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งไปดำเนินการจนสามารถนำไปสู่การมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า องค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีการจัดตั้งในลักษณะอย่างไร

นายวันดี บุญศรี ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ๑ ชี้แจงว่า องค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการจัดตั้งองค์การในลักษณะที่มีความแตกต่างกัน เช่น ชมรมทหารผ่านศึก และองค์กรข้าราชการบำนาญ เป็นต้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรกำหนดหลักการในร่างมาตรานี้ให้ครอบคลุมถึงการรวมตัวของประชาชนที่อาจรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กร เช่น องค์กรชุมชน และสถาบันการศึกษา เป็นต้น ที่มีวัตถุประสงค์จะช่วยเหลือให้ความร่วมมือในการตรวจสอบหรือสังเกตการณ์การเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม โดยอาจกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจขอให้สถาบันการศึกษาจัดส่งตัวแทนนักศึกษาเข้าร่วมสังเกตการณ์ ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการขึ้นทะเบียนไว้ และหากบุคคลใดสามารถรายงานการทุจริตจนมีผลให้มีการดำเนินคดีได้ ก็ควรกำหนดให้มีเงินรางวัลและค่าตอบแทนในการนำจับและดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดฐานทุจริตการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๙

มาตรา ๓๐

“มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งสมัครใจปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือเป็นผู้สังเกตการณ์ในการเลือกตั้งได้ตามสมควร และหากบุคคลนั้นพบว่ามีกระทำความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้รายงานต่อคณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความตามร่างมาตรา ๒๙ และร่างมาตรา ๓๐ เป็นการกำหนดในหลักการเดียวกัน จึงควรรวมหลักการของทั้งสองมาตราเป็นมาตราเดียว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๐

มาตรา ๓๑

“มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากหลักฐานทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแยกเป็นรายจังหวัดไว้เป็นประจำ

ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิตรวจสอบและขอแก้ไขให้ถูกต้องได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบข้อมูลทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรเชื่อมโยงฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อนำมาดำเนินการจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรืออาจมอบหมายให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรหรือบุคคลอื่นที่เห็นสมควรเป็นผู้จัดทำแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ที่มาของความในร่างมาตรานี้ ต้องการกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้เป็นประจำ โดยอาจมอบหมายให้หน่วยงานอื่นจัดทำก็ได้ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถตรวจสอบสิทธิเลือกตั้งได้ตลอดเวลา ซึ่งมีความแตกต่างจากทะเบียนราษฎรที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง และผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ในบางประเทศกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สำหรับประเทศไทยกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนราษฎร คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้มอบหมายให้นายทะเบียนของแต่ละพื้นที่ที่มีการจัดการเลือกตั้งเป็นผู้จัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการตรวจสอบการจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่ามีความถูกต้องหรือไม่

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะตรวจสอบทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเมื่อมีการร้องเรียน หรือพบเห็นความผิดปกติ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า การตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากในร่างรัฐธรรมนูญนี้มีการกำหนดหลักการเรื่องเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งและเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งซึ่งจะมีผลไปถึงการทำกิจกรรมทางการเมืองอื่นด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า กรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแล้ว ศาลฎีกาแจ้งผลมายังคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือไม่ และกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งนั้น ๆ นายทะเบียนมีการแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วยหรือไม่

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแล้ว ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งจะแจ้งผลมายังคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำหรับกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายทะเบียนแต่ละอำเภอมีหน้าที่แจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องแจ้งผลต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่แล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งย่อมมีข้อมูลว่าบุคคลใดมีสิทธิเลือกตั้ง หรือไม่มีสิทธิเลือกตั้ง จึงควรกำหนดแนวทางการจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ตรงกับความเป็นจริง โดยกำหนดให้นายทะเบียนจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีสัญชาติไทยและมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบสิทธิของบุคคลที่ถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือบุคคลที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง อีกทั้งให้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า การเผยแพร่ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งควรกำหนดให้หน่วยงานใดมีหน้าที่เผยแพร่ข้อมูล

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่เผยแพร่ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องตรวจสอบความถูกต้อง

ก่อนการเผยแพร่ และได้สอบถามถึงวิธีการเผยแพร่ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่าในปัจจุบันมีการดำเนินการอย่างไร

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการเผยแพร่ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยการจัดทำเป็นประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปิดประกาศไว้หน้าหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ และได้มีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งประชาชนสามารถตรวจสอบสิทธิเลือกตั้งของตนได้โดยการกรอกชื่อสกุลและหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนข้อมูลจะแสดงผลการตรวจสอบ และในกรณีที่บุคคลใดถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจะมีหมายเหตุกำกับไว้ด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๑

มาตรา ๓๒

“มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ บุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และการสงเคราะห์อื่นรวมทั้งวิธีปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เจตนารมณ์ของการกำหนดความว่า “บุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน” นั้น เพื่อวัตถุประสงค์ใด

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า สาเหตุที่กำหนดความไว้ในลักษณะดังกล่าว เพื่อให้บุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย เช่น การสืบสวนสอบสวน หรือการตรวจสอบการเลือกตั้ง เป็นต้น

ประธานกรรมการสอบถามว่า อำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถมอบหมายอำนาจสืบสวนให้บุคคลธรรมดาที่ไม่ใช่เจ้าพนักงานของรัฐได้หรือไม่

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถมอบหมายให้บุคคลธรรมดาที่ไม่ใช่เจ้าพนักงานของรัฐสามารถกระทำการดังกล่าวได้ เช่น ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวินิจฉัยและชี้ขาด ก็ได้มีการคัดเลือกบุคคลธรรมดาที่ไม่ใช่เจ้าพนักงานของรัฐเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในคณะอนุกรรมการวินิจฉัยและชี้ขาด

ประธานกรรมการกล่าวว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่ใช่เจ้าพนักงานของรัฐไม่ควรใช้อำนาจในการสืบสวนสอบสวน นอกจากนี้ ความในร่างมาตรา ๒๙ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้กำหนดให้องค์การเอกชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งและรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้แล้ว

พันตำรวจตรี ฐิติวัฒน์ เสงี่ยมศักดิ์ ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๔ ชี้แจงว่าเป็นอำนาจโดยทั่วไปของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลเข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เช่น การตั้งที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาในคณะอนุกรรมการต่าง ๆ

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า โดยส่วนใหญ่มักมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าเป็นการตั้งขึ้นในลักษณะของ commissioner ที่ต้องปฏิบัติงานภายใต้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายโดยเฉพาะซึ่งไม่อาจมอบหมายอำนาจให้ผู้ใดดำเนินการแทนได้ หรือตั้งขึ้นในลักษณะของ committee ซึ่งในการปฏิบัติงานสามารถมอบงานให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้ เช่น สามารถตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการได้ ทั้งนี้ เห็นว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่อาจมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ในการจัดการเลือกตั้งทั่วไป คณะกรรมการการเลือกตั้งจะแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้ง ประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่ในการสนับสนุนการจัดการเลือกตั้งภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ส่วนคณะอนุกรรมการจะตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เช่น การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวินิจฉัยและชี้ขาดมีหน้าที่ในการตรวจสอบคำร้องที่เกี่ยวกับการกระทำทุจริตการเลือกตั้ง ซึ่งคณะอนุกรรมการจะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคคลจากหน่วยงานต่างๆ หรือผู้แทนจากองค์กรเอกชน ทำหน้าที่สนับสนุน สังเกตการณ์ รายงาน กลั่นกรองหรือเสนอสำนวนคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า ระเบียบเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษามีหลักเกณฑ์อย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า หลักเกณฑ์การแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายมีลักษณะเช่นเดียวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งปัจจุบันองค์กรอิสระอื่น ๆ ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเป็นจำนวนหลายคณะ หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีความประสงค์จะควบคุมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไม่ให้มีจำนวนมากจนเกินไปก็สามารถใช้วิธีการทางงบประมาณในการควบคุมการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ถ้าเป็นกรณีการแต่งตั้งที่ปรึกษาประจำตัว หรือเลขานุการประจำตัวกรรมการนั้นสามารถทำได้ แต่ควรนำไปกำหนดไว้ในหมวดว่าด้วยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะความในหมวดนี้ได้มีการกำหนดตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการบริหารไว้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๓๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ **บุคคลพิเศษบุคคล หรือผู้แทนองค์กรมหาชน** เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน และการสงเคราะห์อื่น รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๓๓

“มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการเลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการและอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้กรรมการ เลขาธิการ และบุคคลหรือ คณะบุคคลตามความในมาตรานี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า วัตถุประสงค์ของการกำหนดความดังกล่าวเพื่อเป็นการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลดังกล่าวให้มีหน้าที่และอำนาจและความรับผิดชอบเช่นเดียวกับเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จึงได้กำหนดความในลักษณะดังกล่าวซึ่งเดิมคณะกรรมการเลือกตั้งได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอนุกรรมการสืบสวน แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจมีภารกิจประจำทำให้การสืบสวนสอบสวนล่าช้า ในระยะหลังคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานสืบสวนสอบสวน

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงกำหนดให้มีความว่า “กรรมการและอนุกรรมการที่ คณะกรรมการได้แต่งตั้ง” ในร่างมาตรานี้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า เหตุผลที่ต้องกำหนดให้มีความว่า “กรรมการและอนุกรรมการที่ คณะกรรมการแต่งตั้ง” ไว้ในร่างมาตรานี้ เพื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้มอบหมายให้กรรมการและอนุกรรมการทำการสืบสวนสอบสวนบุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตการเลือกตั้งแล้วเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบอำนาจการสืบสวนสอบสวนให้กับคณะอนุกรรมการแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด เนื่องจากการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับการทุจริตการเลือกตั้งเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน ซึ่งแตกต่างจากการสืบสวนทางวินัย และการที่มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการทุกครั้งเมื่อมีกรณีการร้องเรียนนั้น จะส่งผลต่อระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้ล่าช้าออกไป ซึ่งกว่าจะเริ่มดำเนินการสอบสวนพยานหลักฐานก็ถูกทำลายไปหมดแล้ว อีกทั้งลักษณะการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการนั้นจะเป็นลักษณะการประชุมหารือร่วมกันเพื่อพิจารณาสำนวนการสอบสวน และสอบถามว่าในทางปฏิบัติมีแนวทางการทำงานอย่างไร

พันตำรวจตรี ฐิติวัฒน์ เสงี่ยมศักดิ์ ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๔ ชี้แจงว่า เมื่อมีกรณีการร้องเรียนการทุจริตการเลือกตั้งเกิดขึ้น ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยมีเจ้าพนักงานสอบสวนจำนวนสามคนร่วมกันดำเนินการสอบสวนเมื่อสอบสวนแล้วเสร็จก็จะเสนอสำนวนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ตำแหน่งของผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนนี้ มีชื่อเรียกว่าอย่างไร

พันตำรวจตรี ฐิติวัฒน์ เสงี่ยมศักดิ์ ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๔ ชี้แจงว่า ผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน คือ เจ้าพนักงานสืบสวนสอบสวน

ประธานกรรมการสอบถามว่า เพราะเหตุใดจึงไม่กำหนดให้เจ้าพนักงานสืบสวนสอบสวน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และการจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งอื่นเป็นเจ้าพนักงานสืบสวนสอบสวนและกำหนดให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาจะสามารถกระทำได้หรือไม่

พันตำรวจตรี ฐิติวัฒน์ เสงี่ยมศักดิ์ ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัย ๔ ชี้แจงว่า เจ้าพนักงานสืบสวนสอบสวนในปัจจุบันมีจำนวนประมาณสามร้อยคน ในบางจังหวัดมีพนักงานสืบสวนสอบสวนเพียงสองคนซึ่งไม่เพียงพอกับภาระงาน ส่วนการที่ไม่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งอื่นเป็นเจ้าพนักงานสืบสวนสอบสวนนั้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่นบางคนไม่มีความรู้ทางกฎหมายซึ่งอาจ

ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ จึงได้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐจากส่วนราชการอื่นมาช่วยเหลือ และสนับสนุนการสืบสวนสอบสวน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความเป็นเจ้าพนักงานสืบสวนสอบสวนนั้น ไม่ควรจำกัดเฉพาะผู้ที่สำเร็จ การศึกษาด้านกฎหมายเท่านั้น แต่ควรกำหนดให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านอื่น ๆ เช่น เจ้าพนักงานบัญชี หรือเจ้าพนักงานพัสดุ เป็นต้น สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานสืบสวนสอบสวนได้ด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๔

“มาตรา ๓๔ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ และกรรมการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่ กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แต่ไม่เกินเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในวรรคสองของร่างมาตรานี้ที่กำหนดว่า “ต้องไม่น้อยกว่าเงิน ประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แต่ไม่เกินเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ของประธานกรรมการหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี” มีความหมายว่าอย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า การกำหนดความดังกล่าว หมายความว่า เงินค่ารับรองเหมาจ่ายที่จะได้รับ ต่อเดือนนั้น จะต้องได้ไม่เกินจำนวนเงินเดือนรวมกับเงินประจำตำแหน่งแล้ว

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ ประธานอนุกรรมกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง เสนอให้ตัดคำว่า “ประธานกรรมการและ” ในวรรคหนึ่ง ออก เนื่องจากที่ประชุมได้แก้ไขบทนิยาม ความว่า “กรรมการ” ให้หมายถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งแล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๓๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๔ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของ ~~ประธานกรรมการและ~~ กรรมการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตรา ที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แต่ไม่เกินเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แล้วแต่กรณี”

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ตั้งข้อสังเกตว่า ควรมีการเพิ่มเงินเดือน ของประธานกรรมการการเลือกตั้งให้ได้รับสูงกว่าเงินเดือนของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการการเลือกตั้ง และเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปัจจุบันกำหนดไว้ให้ได้รับ จำนวนเท่าใด

ร้อยตำรวจเอก ชรินทร์ น้อยเล็ก ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี ชี้แจงว่า เลขาธิการ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับเงินเดือนจำนวนแปดหมื่นบาทและเงินประจำตำแหน่งจำนวนห้าหมื่นบาท รวมเป็นหนึ่งแสนสามหมื่นบาท

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ประธานกรรมการการเลือกตั้งได้รับเงินเดือนจำนวนเจ็ดหมื่นสี่พันสี่ร้อยยี่สิบบาทและเงินประจำตำแหน่งจำนวนสี่หมื่นห้าพันห้าร้อยบาท รวมเป็นเงินหนึ่งแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันเก้าร้อยยี่สิบบาท โดยอัตรา เงินเดือนขององค์กรอิสระทั้งหมดจะเป็นอัตราเดียวกัน ยกเว้นอัตราเงินเดือนของศาลรัฐธรรมนูญที่มีจำนวน มากกว่าองค์กรอิสระอื่น

ประธานกรรมการสอบถามว่า มีระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดเงินค่าเบี้ยประชุมของกรรมการ การเลือกตั้งไว้หรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ในฐานะอนุกรรมการยกร่างกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ยังไม่มีระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดเงินค่าเบี้ยประชุมสำหรับกรรมการ การเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๔ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เบี้ยประชุม และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธาน กรรมการและกรรมการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเงินค่ารับรองเหมาจ่ายเป็นรายเดือนตามอัตราที่ กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินประจำตำแหน่งของประธานกรรมการหรือกรรมการ แต่ไม่เกินเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของประธานวุฒิสภาหรือตุลาการแล้วแต่กรณี”

มาตรา ๓๕

“มาตรา ๓๕ กรรมการ เลขาธิการ ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการและ อนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ผู้ตรวจการเลือกตั้ง พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ต้องไม่กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ทำให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใดในการเลือกตั้ง หรือกระทำการหรือละเว้นกระทำการโดยทุจริตหรือประพฤตินิชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในมาตรานี้ควรนำไปกำหนดไว้ในหมวดว่าด้วยบทกำหนดโทษ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตราร่างมาตรา ๓๕ ออกทั้งมาตรา

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันอังคาร ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา

นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ

วิทยากรชำนาญการ

นายณฤพนธ์ ชูลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวศรินภา จันทร์หงษ์

นิติกรปฏิบัติการ

นายฐกฤต สดศรีประเวศ

นิติกรปฏิบัติการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมธิการ ๒

นายอัครเดช คนชื้อ

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์

วรรณวิภา เนตรประไพ/พิมพ์

ภัทธรันัน ทัตถนันันท์/พิมพ์